

„Edinost“

zboja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašaji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Politično društvo „Edinost“

priređi

v nedeljo, dne 4. novembra 1900

ob 4. uri popoldne

javna shoda

na Proseku

v prostorih gostilne gospoda Marine Lukša

in na Opčinah

(prostor se prijavi jutri).

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o volitvah.
3. Eventualnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Razmere v Istri.

Govoril g. dekan in deželni poslanec Josip Kompare na občnem zboru polit. društva „Edinost“ dne 14. oktobra 1900.

V Istri delujejo hrvatski in slovenski rodoljubi zložno in skupno pod egido političnega društva „Edinost“. Tako skupno delo je neizogibno potrebno, kajti razmere v deželi istrski so silno žalostne. Poslanec Spinčić vam je izborni narisal, zakaj se nam tako slabo godi. Da, dragi bratje, mi nazadujemo politički. Nisem hotel reči s tem, da misami, kakor narod, ne napredujemo, ali politički nazadujemo, ker nas drugi, močnejši od nas, potiskajo nazaj.

V Istri sta proti nam dva glavna faktorja: deželni zbor z deželnim odborom kakor izvrševalnim organom in — slavna vlada. Borbe, ki jih mora biti naše ljudstvo, so ljute in iz teh borb prihaja naš življenjski ranjen: ako ga niso ranili Italijani, pa ga pozneje prijemlje vlada. Te ljute borbe se bijejo za pogoje za obstanek, iste se tesno tikajo gospodarskega položaja našega ljudstva. In ta položaj je sila žalosten, obupen. Benečija nam je pobrala gozdove, vlada pa nam pobira

pravke in vojake in nam v zameno — nič ne da!

V Istri nam je deželni zastop zasnoval deželni kreditni zavod z velikim kapitalom. Govorili so, da bo temu kreditnemu zavodu namen, da povzdigne kmetijstvo. Dajal da bo posojila na male obresti in da se bo skrbelo, da blagostanje ne propade. Kapital kreditnega zavoda znaša 12.000.000 kron, a nijedna naših občin ni dobila še niti vinarja. Kakor drugod, pustoši trtna uš vinograde tudi v Istri. Občine so se obrnile s prošnjami za pomoč, ali niti stotinke niso dobile za prirejanje trtnice. Pač pa se posoja denar gospodi, da si morejo zidati palače. Pa tudi še v druge namene jim služi denar iz kreditnega zavoda. Signori si v kreditnem zavodu izposojujejo denar po 4%, da ga potem morejo dalje izposojevati kmetom po 12, 20 in tudi 30 odst. (Senzacija.) Pred kakimi 16 leti je zmanjkalo v zavodu 83000 gld. Zločinec so dobili, denarja pa ne... Teh tisočakov niso težko pogrešali, siromašnemu kmetu pa ne privoščajmo novčiča. Ne za povzdigo, ampak v propast našega ljudstva dela ta zavod. Govorilo se je tudi, da bodo posojali občinam za zidanje šol. A fakt je, da deželni odbor ne le da ni niti novčiča še posodil našim občinam, ampak še ovira zidanje šol, kjer le more in kakor le more. Signori ne ubijajo le naše narodnosti, ampak tudi naš materijalni položaj. Pa ne mislite, da gospoda postopajo tako le z našim kmetom! Ne, tudi s svojim lastnim nižim ljudstvom ne postopajo bolje. Iz tega izhaja, da jim je narodnost le pretveza, da oni niso narodna stranka v vzvišenem pomenu te besede, ampak klika, židovska klika, ki izsesuje. V okolici piranski so dobili 400.000 kron posojila za nasade ameriških trt, kmetu pa niso dali nič. Taka stranka je podpirana od zgoraj in z vso močjo!

Ko smo se mi začeli gibati nam je vlada začela obljubljati. Vladni zastopnik v dež. zboru je tu pa tam sprgovoril kako slovensko ali hrvatsko besedo in celo bivši namestnik Rinaldini se je mučil nekoliko tednov, da se je naučil tri besede, s katerimi nas je pozdravil v deželnem zboru. Upali smo, da pride vendar bolje. Kako ljuto smo se varali, je razvidno iz tega, da nas je sedanji namestnik

celo nagovarjal, da naj se v deželnem zboru ne poslužujemo svojega jezika, ker tako da nič ne dobimo. Mi pa seveda smo bili gluhi za take nasvete. Mi smo že naučeni da nič ne dobimo, ali če dobivamo kaj, dobivamo — palice!

Ker je znano, da istrska gospoda škilijo tja čez preko velike luže, pa se je više gori vedno zahtevalo od nas, naj bomo mi nekaki policaji. Ali ker se nam to nikakor ne izplača, ne moremo in ne maramo več opravljati te službe. Naj le delajo, kar hočejo!

Za bodoče volitve so gospoda izdali parolo, da hočejo dokazati, da je Istra čisto italijanska in v ta namen da morajo zmagati v vseh kurijah. Po tem načrtu torej bi mi ne imeli več nebenega zastopnika. Mi pa se moramo upreti takim nezaslišanim načrtom, mi moramo v borbo, da dokažemo, da smo in koliko nas je! Zlasti za V. kurijo si moramo izbrati moža, ki bo odgovarjal v vsakem pogledu. Mnogo vprašanj je še rešiti, ali prav za prav nobeno veliko vprašanje še ni rešeno. Mi potrebujemo moža, ki bo o reševanju teh velikih vprašanj varoval naše koristi. Ali naše koristi. Mi se moramo postaviti na svoje noge, mi ne smemo nikomur več delati stafaze, mi moramo delati — zase!! Državniki avstrijski naj se ne varajo. Ako nas ne bi hotel Dunaj, ako bi nas ne hotel Rim, bi se gotovo našel kdo, ki bi nas hotel.

Nedolgo temu — bilo je menda ravno ob stoletnici, odkar je Istra prišla pod avstrijsko upravo — je potoval po Istri neki ministerijalni referent, ki se bavi s kmetijstvom. Ta mi je priznal, da je Istra še zelo nazaj. Jaz pa sem mu odgovoril: »Vidite, hvala Bogu, da vsaj sami priznavate, da je res, kar vam mi govorimo že toliko let!«

Ljudstvo je potrebno in trpi pomanjkanje na vsem. Nima denarja, nima šol, celo vode nima. Denarja prihaja sicer veliko v Istro, ali tja doli v Pulj — za kanone in trdnjave.

(Zvršetak pride.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 29. oktobra 1900

Volilno gibanje. Istra. Pišejo nam:

Na protest Stipe Pastorčiča na namestništvo,

zakaj me tako hudo tepeš, zakaj me tako hudo kaznuješ?! O jaz nesrečnica! Moj Bog, moj Bog! Kaj naj počnem sedaj?!

In pokleknila je pred podobo Križanega in je molila: Vsemožni Bog, usmili se me, odvрни od mene to sramoto!

Čnti strahu, obupa, sramote so se mešali eden z drugim, a vsemu pa se je pridruzeval grizeči glas vesti.

In Mieika je upadala in hujšala dan za dnevom. Poprej evetoča lica so venela, oči so upadle, hodila je okoli kakor kak duh. V malo časa ni bilo več poznati prejšnje Mieike.

In čimbolj se je približeval oni usodni trenutek, tem hujše, tem večje so bile njene duševne muke, njeno trpljenje.

Slednjič... Mieika je držala v naročju svoje dete... In to dete je kričalo.

In tedaj jej je prišla grozna misel, da je pritisnila roko na detetova usta... tiščala je in tiščala, ter razmišljala v mrzličavi razburjenosti in obupu, kaj naj začne z detetom... Tiščala je roko dalje, dalje, sama ni vedela kako dolgo... In ko je slednjič vendar odtegnila roko... dete ni več kričalo... bilo je mrtvo...!

XXV.

Bil je deževen dan. Ljudje na Koritnici niso mogli delati na polju in zato so nekateri njih popravljali doma, pod streho, kako domače orodje, ali so kaj družega posprav-

in vsled odloka e. kr. okrajnega glavarstva od 20. t. m. št. 7674 je občinsko glavarstvo v Poreču z odlokom od 21. t. m. št. 2278 o poludne po selu, ki se je pripeljal v kočiji z vso n. glico, prijavilo rečenemu volileu, da so mu volilne liste na upogled in prepis. A dodana je bila opazka, da se mu to nikdar kratilo ni! Rok za reklame je potekel dne 22. t. m. ter je bilo nemogoče prepisati liste in pregledati jih za reklame. Dne 24. t. m. je Pastorčič zopet prišel na občino v Poreču se svojimi pisarji ter je zahteval naj mu puste liste prepisati, a odgovorili so mu: Neanche se vien lddio! (Niti če pride Bog). Na pritožbo na okrajnem glavarstvu je le-to dalo liste primesti z občine in je tako Pastorčič še le sedaj dobil prepise. Zopet je na okrajnem glavarstvu uložil protest proti takemu postopanju in je prosil, naj se določi nov rok za reklame. Sedaj pa recite, da signori ne zbijajo že norcev iz vsega: iz volitev, iz zakonov, iz državljanov in iz e. kr. oblasti. Črno na belem pravijo: Nikdar vam nismo kratili prepisa, a ko je došel tja živ človek, da bi vzel prepis, pa ga zavračajo: Niti če pride Bog! Ali ste že videli tolike brezobraznosti! Ali je to volitev, ali ni to komedija?!

Kljubu takemu točnemu izvajanju gesla »Osar tutto« se gospoda vendar malce boje. Dr. Bartoli je vsaj na nekem shodu v Rovinju kmalu bolj jokal nego govoril. Njih borbo je primerjal — francoski vojni (kako mal korak je od komedij do resnih dogodkov!) Kakor so Francozi zgubili vojno, ker se niso dovolj pripravili, tako bi mogli Italijani zgubiti sedanjo vojno. In za slučaj, da bi bili Italijani v tej volilni bitki premagani, vidi ta ital. heros vse groze pred seboj: žugalo bi se jim, da se jih pomečejo v morje, naredil bi iz njih hlapce v lastni hiši, povsod bi jim usiljevali šole, (to bi bilo že celo grozno) duhovnike, zakone, ptuje jezike. Vse te groze je gospod Bartoli že gledal v duhu, ako bi se zgodilo to strašno, da bi na volitvah zmagala — večina! Imata pač velike oči — strah in slaba vest!

Kranjska. Konservativna stranka kandidira za V. kurijo dra. Ivana Šusteršiča, za kmečke občine Viljelma Pfeiferja, dra. Ignacija Zitnika in Ivana Veneajza. Narodno

PODLISTEK

Zgubljeno življenje.

Slika: Slavoljub Podslapinsky.

Nazadnje pa ni bilo več ne dragocenosti, ne obleke, a ni bilo niti kruha in Ema je rekla Klementini:

— Jaz sem lačna! —

Hči trgovca Orsinija — lačna —

Klementina pa si je pokrila obraz z rokama in točila je britke solze... Sedaj še le se je zavedla svojega položaja, sedaj še le je videla, da čaka njo in sestro grozna beda. Tu še le je spoznala, v kakem položaju se nahajati obe. Ali delati, ali umreti!

In zdihovala je bitko: Oh, zakaj nisem hči navadnega dninarja! Šla bi ter bi delala ter se pošteno preživljala. A tako! Moj Bog, moj Bog! Nisem nič, nisem nikogar, a delati ne znam! In zopet je zahtela...

Neki dan pa je prišel h Klementini neki gospod in ko je odhajal, jej je dal denarja... Klementina pa je kupila kruha sebi in sestri Emi. In oni gospod je prihajal večkrat in vsakokrat je dajal denarja... Prihajali pa so tudi drugi in dajali so denarja Emi in Klementini...

Oni pa sta si kupovali za dobljeni denar kruha in sta živeli...

XIV.

Z drugimi služabniki vred je zapustila tudi Mieika palačo Orsini, ki je bila prodana

napredna stranka je v nedeljo na shodu »Političnega in gospodarskega društva za Notranjsko« v Postojni proglasila dra. A. Ferjančiča za notranjska in gorenjska mesta in trge, Luko Jelenc za V. kurijo in Ivana Božiča za skupino kmečkih občin. Na volilnem shodu v Novem mestu minole nedelje so proglasili notarja Plantana kandidatom za dolnjska mesta (naslednikom Sukljeta).

Bosanske železnice. Dotično današnje sporočilo korespondenčnega biró o skupnih ministerskih konferencah radi bosanskih železnic pravi, da se je doseglo sporazumljenje v vseh vprašanjih. Le nekateri predlogi, ki so ostali in suspensio, se rešijo v zadnji zaključni konferenci.

Bosanske železnice se bodo torej zidale. Dogodil se je torej redki slučaj, da madjarski ministri enkrat vendar niso zmagali in so morali odjenjati. Tako moramo misliti, ako poročila v dunajskih listih o prejšnji skupni konferenci ministrov odgovarjajo resnici. Tostranski ministri so zahtevali, da se sezidajo oziroma dopolnijo te-le tri črte: Split-Bugojno, ki spoji Sarajevo s splitsko lukó, Novi-Banja-luka do Vakufa, ki Avstrijo zveže s Sarajevom, in Split-Knin proti severu, ki Dalmacijo zveže z Avstrijo. Madjari so se trdovratno upirali vsem tem predlogom.

Pozneje so pa vendar privolili v gradnjo železnice Split-Bugojno, pod pogojem, da se železnica v sandžak Novopazarski zida kakor normalnotirna in ne (kakor je bilo projektirano) kakor ozkotirna železnica in, da se ozkotirna črta Brod-Sarajevo, ki je v zvezi z ogrsko železniško mrežo, spremeni istotako v normalnotirno. S tem je za avstrijsko vlado postala situacija povsem drugačna. Pred jej je bila najbolj na srečo železnica Split-Bugojno, sedaj pa je morala brezpogojno zahtevati, da se črta Novi-Banja-luka pódaljša do Vakufa, ker bi sicer po od Madjarov zahtevani zgradbi normalnotirne železnice od Broda do južne meje Bosne bile ta dežela, Hercegovina, sandžak in Albanija gospodarski popolnoma izročeni Ogrom.

Tudi temu stališču naše vlade so se Madjari upirali najodločneje. Ani jim pomagalo, ker se je tudi vojna uprava odločno postavila na stran avstrijske vlade. Vojna uprava pravi, da sedanja ozkotirna železnica Novi-Banja-luka je strateški popolnoma brez pomena.

Od Madjarov zahtevana črta Brod-Sarajevo pa ne bi mogla sama prevažati večih mas vojaštva. Proti tem razlogom niso vedeli Madjari oporekati družega, nego velike stroške. Do definitivnega sklepa ni prišlo v tej konferenci, vendar pa so zadržali dunajski listi, da je izključeno, da bi se bosanske železnice gradile drugače nego z ozirom na avstrijske zahteve. To je, ali se bosti zidali železnici Split-Bugojno in Banja-luka-Vakuf do Serajeva, ali pa se gradnja železnice v sandžak Novi-pazarski in rekonstrukcija železnice Brod-Sarajevo v normalnotirno odložita.

bili čisti, neomadeževani... Kakoršnji pa so bili spomini, taka je bila v teh spominih tudi Micika sama...

Danes je bil torej Fran v vaški čitalnici in pregledoval je novo došle časopise. Mej drugimi je vzel v roke tržaški dnevnik in njegov pogled je običal na sledeči notici:

»Detomor. Danes je bila aretirana devetnajstletna služnica Marija K. iz Koritnice, ker je umorila svojega nezakonskega otroka.«

Franu so se vzbulile oči, čital je enkrat, čital dvakrat. Svojim očem ni veroval. Kar vrtelo se mu je v glavi. Prijel se je za glavo in mislil, da-li je to mogoče?! Ne, to ni mogoče! To je bilo njegovo prepričanje. To ni Micika, ne more biti! Ni mogoče! To mora biti pomota. Micika ni tako globoko padla.

Mej tem, ko je Fran tako premišljeval, vstopil je v bralno sobo neki mladenič in pravil:

— Ali ste že čuli, kaj je storila tista Kočarjeva svetnica?

— Kaj?

— Svoje nezakonsko dete je umorila. Zda jo zaprli.

— Torej je vendar-le res! je vskliknil Fran v neopisni srčni boli.

In zopet si je podprl glavo in mislil je: Komu naj človek še kaj veruje? Kako grozna je ta prevara... O svet, o svet!

(Zvršetek.)

Tako so torej stale stvari pred par dnevi. Ako so gornja zadržila v dunajskih poročilih resnična, moramo današnjo vest korespondenčnega biró-a, da je stvar rešena, umeti le tako, da je rešena v zmislu zahtev avstrijske vlade in da so Madjari morali odnehati. Radovedno pričakujemo nadaljnjih vesti.

Ruske finance. Najviša kontrolna oblast je sestavila računa za leto 1899. Konstatira se z zadovoljstvom, da je bilo veliko več rednih dohodkov, nego je preliminar minister za finance Witte. Od vseh pijač je došlo 310 milijonov rubljev, 39 in pol milijona več, nego je bilo preliminarano. Od železnice je došlo 347 $\frac{3}{4}$ milijona, za 36 milijonov več. Na carini je došlo 219 $\frac{1}{2}$ milijona, za 23 milijonov več. Od 95 $\frac{1}{2}$ milijona odkupnin za 18 milijonov več. Od sladkorja 67 $\frac{1}{2}$ milijona, za 9 milijonov več. Ali niso še priobčeni vsi računi, kajti tudi redarstvo, tvorničarstvo, tobak in drugo je doneslo več, nego je bilo preliminarano. Že gori navedenih 6 predmetov je dalo 131 in pol milijona več dohodkov.

Leta 1898. je bilo rednih dohodkov 1.584.774.000 rubljev. Z navedenim viškom znaša že to 1.716.274.000 rub. ali 6 milijard 521 milijonov in 341 tisoč kron. Nemčija: cesarstvo in pojedine države (26) imajo skupno dohodka pet milijard in 15 milijonov mark. Francoska 3 milijarde in 600 milijonov frankov. Anglezka 110 milijonov funtov šterlinov, ali 2 milijardi in 640 milijonov kron. Avstro-Ogerska 2 milijardi 524 milijonov in 280 tisoč. Ruske novine povdarjajo, kako se je od prve milijarde l. 1898 (1.031 milj.) redni dohodek pomnoževal od 70 do 130 milijonov vsako leto na 90 milijonov povprečno. Nadejajo se, da sibirski železnica in druga industrijalna podjetja še posebno povisajo redne dohodke.

Tržaške vesti.

Mestni svet tržaški je imel sinoči isvojo XVIII. javno sejo, ki je bila zopet jako značilna in zgovoren dokaz, kako nedobrohotna je občinska oblast našim okoličanom. To je bil prvi dan razprave o mestnem proračunu in že ta prvi dan nam je pokazal krivični zistem, ki si ga je zasnoval občinski zastop nasproti okolici. A to ne le na kulturnem polju, na polju šolstva, ampak tudi v gospodarskih vprašanjih. V sinočno glavno in potem podrobno razpravo sta posegala v imenu okolice svetovalec Ivan Goriup in Fran Dollenz.

Ta poslednji je bil prvi govornik o proračunu za leto 1901. Tožil je povsem opravičeno, da mestni svet ne uvažuje nobenega predloga, ki bil okoličani na korist. In če ga tudi upoštevajo navidezno, pa ga ne izvrše. V vrsti del, ki se imajo izvršiti v dobi 6 let, je bilo vsprejetih tudi nekaj predlogov, stavljenih od strani slovenske manjšine, ali nobeden teh predlogov se niti začel ni izvrševati. Vi ste — je zaklical govornik — očetje domovine, vi imate sinov. A ne le italijanskih, ampak tudi slovenskih! Govornik je dokazoval, da se okolica sistematično zanemarlja. Kakor katehizem postopanja z okolico je navel dejstvo, da v Trebčah še sedaj nimajo razsvetljave, kakor ji je svoj čas priporočal člen večine Cambon, da-si je občinski svet pritrdil njegovemu predlogu. Opozarjal je na podaljšano ulico sv. Anastazija, ki je v nezasičenem stanju le zato, ker leži že v okolici. Mej vsem govorom Dolenčevim so godrnjali vmes, zahtevaje, naj zaključijo. Torej niti pritožbe okolice ne morejo čuti ti dobri prijatelji naši, ki imajo okoličane baje tako grozno »radi«! In ker jih je govornik apostrofiral, da oni bi morali biti dobri očetje tudi »slovenskim sinovom«, so se smejali cilenično in nekdo iz večine se je ponižal celó do vsklika: Te sinove imamo — z dekle! Ali ni to višek kulture? Ni dosta, da nič ne dajo, ampak še zasmehujejo nas. Govornik Dollenz si je pridržal, da bo v podrobni razpravi stavil primerne predloge.

Svetovalec Ravasini je govoril proti prispevku občine (35.000 kron na leto) za državno redarstvo, opiraje se je na okolnost, da se je število redarstvenih organov pomnožilo brez prejšnjega sporazumljenja z občino. To da znači kršenje določil statuta. V protest proti takemu postopanju naj mestni svet ne odobri tega izdatka. V ta namen hoče govornik o dotičnem naslovu postaviti primeren predlog.

V podrobni razpravi je svetovalec Ivan Goriup opazil, da v proračunu ne vidi nikake svote za šolo v Gropadi, da-si je ta

šola že dovoljena. Zahteva, naj se potrebna svota stavi v proračun, da se rečena šola odpre že v letu 1901. Asesor Slovcovich je prigovarjal Ivanu Goriupu, da za to šolo se nikdar ni dovolila nikaka svota, a je v isti sapi priznal, da je šola v Gropadi med istimi določenimi deli, ki se imajo izvršiti.

Potem se je dignil proti Goriupu naš tržaški naučni minister židovskega rodu, gospod dr. M. Luzzatto in je zbral ves svoj cinizem, da je zavračal zahtevo Goriupovo. Menil je, da je bila to grozna zmota, ko se je tudi šola v Gropadi vzela med ona dela, ki se imajo izvršiti. Saj mestni svet je bil vedno nasproten osnutju šole v Gropadi, ker ne bi ustrezala nobeni potrebi, ampak le kmečkim muham Gropajcev, ki nočejo pošiljati otrok v bližnje šole. Mestni svet se je torej izrazil proti šoli in vsa stvar je sedaj na upravnem sodišču. Ako bi sedaj postavili kako svoto v proračunu, bi bilo toliko, kakor da mestni svet obsoja samega sebe. Svet. Goriup se je energično uprl proti tem izvajanjem in se je skliceval na fakt, kateremu tudi Luzzatto ne more oporekati, na fakt namreč, da je šola vsprejeta med dela, ki se imajo izvršiti, da je torej kredit že dovoljen. Luzzatto je menil na to einično, da se je to zgodilo le »akademično«!!!

Svet Goriup je vzdrževal svoj predlog. Svet. Rascovich je vprašal, kakov trošek bi bil za šolo v Gropadi, na kar je pojasnil Goriup, da kakih 14.000 kron. In zopet se je oglasil Luzzatto einično, pozivaje mestni zbor, da naj se ne da zavesti po malenkosti svote, ker to da je stvar načela. Nezasičeno, da bi bilo, ako bi odobrili kakov trošek, dokler ni rešen utok občine. Ker je Goriup še vedno vztrajal pri svojem predlogu, je izjavil župan, da dá istega na glasovanje v razpravi o izrednih izdatkih.

O tej priliki je vprašal svet. Dollenz, zakaj učitelji v okolici dobivajo manjšo stanarino, nego pa oni v mestu. Asesor Slovcovich je odgovarjal, da je tako določeno v organičnih določilih in da stanarina odgovarja vrednosti stanovanj v okolici. Dollenz je odgovoril, da to velja morda za zgornjo okolico, ne pa v spodnji, v bližini mesta. Temu je pritrdil tudi svet. Banelli.

Svet. Rascovich je menil, da šola za gluhomene ne odgovarja namenom, kakor si jih je mislil mestni svet, ko je ustanovil to šolo. Asesor Slovcovich in svet. Mörpurgo sta odgovarjala, da so vspehi izvrštni.

O naslovu »dobrotvorstvo« se je vnela razprava o res predehem vprašanju: o postrežnicah v mestni bolnišnici.

Svet. Dollenz je povdarjal, da zdravstvena služba v mestni bolnišnici nikakor ni uzorna, opozarjal je, koliko samomorov se zgodi tam in kako pogosti so slučaji, da bolniki ubegavajo. Mej postrežnicami je pridnih, ali je tudi takih, ki zanemarjajo svojo službo. Predlagal je, naj se naloži zdravstvenemu odseku, naj proučuje, da-li ne bi kazalo, najeti usmiljene sestre za nadzorovanje postrežnic.

Svet. Rascovich je odgovarjal, da je zdravstveni odsek že izdelal predlog za reformo zdravstvene službe. Mej tem pa da bi se službovanje postrežnic mnogo zboljšalo po zaslugi zdravnikov. Samomori da se dogajajo povsodi, celo po ječah se ljudje moré ali ubegavajo. Svet. Marcus in Mörpurgo sta pritrdila Rascovichu, a Dollenz je ostal pri svojem predlogu glede najetja usmiljenih sester. Tudi v bližnji Italiji in Franciji imajo usmiljene sestre in celo »Indipendente« jih je priporočal.

Rascovich pa je odgovoril, da je poprosil v imenu načela, naj mestni svet odkloni predlog Dollenzev! To se je tudi zgodilo z vsemi glasovi proti onim slovenskim poslancev, na kar se je zaključila seja, ki nas je spomnila zopet, da so gospodje, načelno nasprotni vsemu, kar bi bilo v duševni in gmotni blagor slovenskih občanov. Radi načela so — kakor je rekel Luzzatto — celo proti snovanju šol. Mi, ki zahtevamo šolo, smo vendar barbari, oni, ki nam odrekajo šolo, govore o 2-tisočletni kulturi! Ali ni paradokso to? Živimo pač v avstrijskem Primorju!

Dvojna vest. Današnji »Indipendente« ima članek, ki je v našem ožjem tržaškem okvirju gotovo vzbudil veliko pozornost, a ne v posebno veselje izvestnim gospodom v mestnem svetu. »Indipendente« poroča namreč o neken. pogovoru med svetovalecema Rascovichem in drom. Rybářem po sinočni seji mestnega zbora in očita nekatere

rim gospodom, da imajo — dvojno vest. Več o tem zanimivem članku — jutri.

Imenovanje v sodni stroki. Tuk. deželno višje sodišče je imenovalo kancelisti računskega podčastnika I. razreda c. in kr. pešpolka 97. Rafaela Grudna za Koper, čolnarja c. in kr. vojne mornarice Mirka Stipanovicha za Pazin, pisarniška vezbenika: Ivana Tausanija za Sežano in Frana Colombanija za Podgrad in pisarniškega pomočnika Josipa Gianelli-j za Koper.

Kdo bi bil mislil, da je kaj takega mogoče?! Pišejo nam: Sporočili ste že, da je minister za trgovino imenoval poštnega svetnika dra. Pavla Garimbertija efektivnim višim poštnim svetnikom, dočim je višemu poštnemu svetniku Viktoriju pl. Heydenbergu podelil naslov in značaj višega poštnega svetnika.

Rekli ste že, da je odlikovanje Garimbertijevo pomenja klofuto primorskim Slovonom. Gotovo. Jaz pa pravim, da se je s tem godila krivica Heydenbergu. Da pa ne bo nesporazumljenja, moram povdariti hitro, da mi Slovani nimamo ni najmanjšega vzroka, da bi se potezali za tega ravno omenjenega gospoda. Ali se stališča strokovne sposobnosti in integritete osebe moremo reči, da je povišanje Heydenbergovo vsaj umevno, dočim je Garimbertijevo naravnost neumevno in vse se povprašuje: kdo bi bil mislil, da je kaj takega mogoče?! In celó še, da bi Heydenberga zapostavili jednemu Garimbertiju!

Povišanje Garimbertijevo pomenja zmago — — — neverjetnosti. Zato je to povišanje nemilo presenetilo vseh. Mnogi si ga ne morejo tolmačiti drugače, nego kakor čin — usmiljenja!

Mi nočemo torej pisati nobenega daljšega komentarja, ampak se omejujemo le na to, kar je pisal nedavno temu dunajski list »Der Süden«: »Več nego notorično je, da na rečenem svetniku vise dve stvari, radi katerih bi ga bili morali vsaj disciplinarnim potom klicati na odgovor, to sti dve stvari, o katerih je bil govor tudi v parlamentu v neki interpelaciji princa Liechtensteina.....«

Samomor častnika. Kakor javljajo iz Zagreba, se je na tomošnjem šefališču ustrelil stotnik 53. pešpolka Čapek. Zadel se je v sence ter bil takoj mrtev. Vzrok samomoru ni znan.

Kedor išče — najde! Pišejo nam: Sinoči sem šel domov po ulici Molina vento. Od sv. Jakoba je prišla večja družba; morali so biti peveci kakoga našega narodnega društva, kajti so peli lepo, ubrano. Pred mano je šla trojica Lahov, ki so, ko so začeli slovensko petje, začeli žvižgati! Predno sem se zavedel od jeze, ki me je pograbila, ko sem slišal žvižganje, so že bili izzivalci v rokah onih, ki so bili užaljeni.

Padalo je, da je bilo joj in gotov sem, da si izzivalci dobro zapomnijo, kedaj so izzivali Slovence! Dlan me je srbela, ali moral sem jo držati v žepu, ko sem videl, da se je »dobro« izplačalo laškimi junakom! Kedor išče — najde!

Oddajanje navadnih pisem na poštne vlake prepovedano? Z Opčin nam pišejo: Dosedaj je bila navada, da smo navadna pisma mogli oddajati na poštne vlake. Tako sem hotel tudi dne 23. t. m. ob 9. uri in pol zjutraj — po stari navadi — oddati pismo na postajališču na Opčinah na došli poštni vlak. V moje veliko začudenje mi je to pot železniški čuvaj zabranil to, češ: Ta pošta je samo za nas, vi nimate tu nič opraviti. Vi imate svojo pošto na Opčinah, jaz vas bom »anzeigau«!

Sedaj bi hoteli vedeti, da-li je to postopanje čuvaja posledica kake nove naredbe, ali pa imamo posla le s kako samovlastnostjo čuvajevo?! V tem poslednjem slučaju, bi prosili, da bi slavno poštno ravnateljstvo poskrbelo, da rečeni železniški čuvaj dobi primerno lekeijo!

Služba zdravnika za okraj Bazovica se sedežem na Opčinah je razpisana do 20. novembra t. l. Letna plača 2600 kron, doklada za stanarino znaša 720 kron; vožninska doklada 480 kron; čez 4 oziroma 8 let se zviša plača vsakokrat za 200 kron.

Prošnje je vložiti na tržaškem magistratu.

Služba kancelista za okrajno sodišče na Voloskem je razpisana do 10. decembra t. l., do katerega dne je vložiti prošnje na predsedništvo tržaškega deželnega sodišča.

Smrt v zaporu. V nedeljo večer so našli redarji na trgu sv. Justa nekega mladega moža ležati pijanega. Spravili so ga v

ulico Tigor. Zjutraj so morali poklicati zdravnika, ker je bil neznanec bolan. Zdravnik je prišel, a kmalu potem je mladi mož umrl. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Povožen. 21-letni dninar Martin Jure je prišel včeraj v svobodni luki pod voz, ki ga je nevarno ranil.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 31. oktobra ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredb tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Ponterosso in Michelangelo (kampanja), oprema v zalogi in rastline, posode za evetlice in hišna oprava; v ulici Malcanton 2, oprema v zalogi in obuvale; v ulici Scuole Nuove 3, hišna oprava; v ulici Fontana 3, hišna oprava in mizarstvo orodje; v Rocolu 624, konji; na velikem trgu (Modello-va palača), pečati; v Rocolu 152, prešiči in vozi; v ulici Chiozza 37, mizarstvo orodje.

Okrajna bolnišča blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 420 slučajev bolezni, 363 oseb je proglašeni zdravi, 844 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 168 takih, ki so ponesečili na delu. V 174 slučajih so se bolniki pregrešili proti naredbam zdravnikov. Na podporah se ef izplačalo tekmo tedna 10.010-70 kron.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 9,3, ob 2. uri popoldne 16,2 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766,6 — Danes plima ob 3,54 predp. in ob 0,30 predp.; oseka ob 8,41 popoldne in ob 8,48 popoldne.

Za otroški vrtec v Rocolu je podarila blagorodna gospa Antonieta Šabee 100 K, g. I. M. 50 K. — Nadalje je podarila ženski podružnici sv. Cirila in Metoda g. a Lieske 18 K, iz Milvine puščice 6 K. Na brala pa je vrla gč. Josipina Čok, županova v Lonjerju, pri raznih Čokih 10 K.

Bog plačaj vsem! Zlasti pa izrekamo preblagi gospej Šabeevi in gospodu I. M. v imenu zanemarjene mladine v Rocolu iskreno zahvalo. V takih delih se kaže rodoljubje!

Vesti iz ostale Primorske.

× Mesečni somenj v Herpeljah se ne bo obdrževal dne 2., ampak dne 3. novembra. Vzrok tej sprembi je ta, ker bo dne 2. novembra v Sežani somenj.

Vesti iz Kranjske.

* V zaporu znorel. V zaporu na okrajnem sodišču v Ljubljani je znorel Fran Petak iz Jurjevea. Odpeljali so ga v opazovalnico v deželno bolnišnico.

* Mestna posredovalnica za delo in službe v Ljubljani išče kakih 60 delavcev, drvarjev, ogljarjev in težakov za Bosno.

* Osušenje ljubljanskega barja. V tej stvari pišejo z Dunaja »Narodne«, da je ministerstvo odbilo rekurze južne železnice in veške papirnice proti dovolitvi nižjih instanc, da je Ljubljaničino strugo v svrhu osušenja ljubljanskega barja smeti poglobiti. S tem je stvar instančni potom rešena. Sedaj je le še odvisno od državnega zbora, da dovoli potreben denar. Potem se lahko takoj prične z osuševalnimi deli. A kakor stoji stvari danes, žalibog, ni mnogo nade, da bi bil državni zbor že skoro sposoben, da reši to gospodarsko vprašanje in se ta stvar najbrže še zavleče za dlje časa. Pač pa bi ljubljanski magistrat lahko takoj napravil ob obeh straneh Ljubljane nabrežja (quai-je) in pa kanale, katera dela so neobhodno potrebna za osušenje barja.

* V vabodu za glasovanje v Ljubljani je pričel danes redni pouk. Oglašeni je dosedaj 26 učencev, katere bodo poučevali v treh oddelkih. Zavod je urejen vzorno, moderno. Vodjem je imenovan gosp. Štefan Primožič, učiteljem in ekonomom g. Josip Armič.

Zavod so minolo nedeljo izročili njega namenu. Lepo novo poslopje je blagoslovil knezoškof Jeglič. Navzoči so bili poleg dež. predsednika barona Heina, zdravstvenega referenta v ministerstvu za notranje stvari, sekcijskega načelnika dr. Kusy-a in župana Hribarja, še mnogi drugi oblastveni dostojanstveniki, kakor tudi podjetniki in obrtniki, ki so sodelovali na zgradbi gluhonemnice. Navzoči so bili tudi gojenci in gojenke pod vodstvom gg. učiteljev. — Glavnica, ki je v zgradbo in v vzdrževanje zavoda sedaj na

razpolago, znaša 835.000 K. Zgradba sama je stala okroglo 300.000 K in je ustanovna glavnica sedaj za ta znesek znižana. Ker pa ostala glavnica ne zadostuje v vzdrževanje zavoda, omogočila se je ustanovitev istega na ta način, da bo učiteljstvo prejelo plačo iz deželnega šolskega zaklada. Mi se iz srca veselimo te nove pridobitve Slovencev na kulturnem in socialnem polju ter iskreno želimo, da bi ta humanitarni zavod najuspešneje zadoščal svojemu plemenitemu namenu v blagor onih posrednih nesrečnih udov človeške družbe, katerim je vzkraden dar sluha in jezika ter naj jim to trpko vzkratitev dela čim manje usodno in obéutno.

* Drzen mlad tat prijel. Včeraj dopoldne je ljubljanska policija aretirala 17-letnega Jankota Škočirja iz Vipave, ki je prve dni tega meseca ukradel M. Bajcu v Vrhpolju 206 K ter na to pobegnil v Gorico. Od tam je prišel v Ljubljano, se nastanil v Spodnji Šiški, kjer je svoji gospodinji, Frančiški Kresalovi — potem ko je napravil ves ukradeni denar — »spjel« raznih dragotin v skupni vrednosti 200 K in pobegnil v Maribor, kjer je ukradene reči zastavil. Ko mu je zopet zmanjkalo denarja, vrnil se je v Ljubljano, kjer ga je včeraj zasedla roka pravice. Škočir je služboval v Trstu, bil že večkrat kaznovan radi tatvine ter je nevaren uzmovič.

Štajerske vesti.

— Umrla je v Celju gospa Ivana Tertnik roj. Škofic, soproga ondotnega gtmaz. profesorja, g. dra. Ivana Tertnika, v dobi 33 let. Pokojnica je bila povsod priljubljena vsled svojega rodoljubja in ljubeznjivosti. — V bolnici nemškega viteškega reda v Ormožu je minoli petek umrl »Slovenijan«, filozof gosp. Andrej Kranjc. N. v m. p.!

Brzjavna poročila.

Trgovinske in obrtne zbornice.

DUNAJ 30. (K. B.) »Wiener Zeitung« objavlja cesarsko naredbo na podlagi § 14., s katero podaljšuje veljavnost začasne naredb iz zakona z dne 27. decembra 1900. o trgovinskih in obrtnih zbornicah tako, da obdržijo členi imenovanih komor, katerih funkcija bi prenehala z 31. decembrom t. l., svoje mandate, dokler ne bo sprejet novi volilni red ter komore razpuščene in razpisane nove volitve.

Posvetovanje ministrov.

DUNAJ 29. (K. B.) Danes so nadaljevali skupno posvetovanje ministrov o vprašanju bosanskih železnic ter dosegli sporazumljenje v bistvenih stvareh. V končni konferenci, ki se bo vršila te dni, rešijo še nekoliko predlogov, ki so dosedaj ostali in suspensio.

Papež sprejema romarje.

RIM 29. (K. B.) Papež je vsprejel včeraj v cerkvi sv. Petra mnogo romarjev, med drugimi 100 romarjev iz Galiske.

Iz nemške diplomacije.

BEROLIN 29. (K. B.) Praviijo, da je tajni legacijski svetnik pl. Mühlberg imenovan drugim državnim tajnikom urada za zunanje stvari.

Smrt princa Schleswig-holsteiskega.

LONDON 29. (K. B.) Uradoma javljajo, da je princ Kristijan Viktor Schleswig-Holsteinski umrl v Pretoriji za legarjem.

Proti pomanjkanju premoga.

DUNAJ 29. (K. B.) Z ozirom na dejstvo, da neprenehoma primanjkuje premoga, je sklenila vlada, da znatno razširi obratovanje v državnem rudniku v Mostih; tako bi se pomnožilo pridelovanje premoga najmanj za 480.000 tonelat na leto. Izdali so že potrebne navedbe.

Strašna eksplozija v New-Yorku.

NEW-YORK 29. (K. B.) Reuter javlja: Danes opoldne se je pripetila v tovarni kemikalij tvrdk. Tarrant in dr. na spodnjem Broad-keju strašna eksplozija, kateri je sledilo več nadaljnjih. Poslopje je bilo podobno gorečemu morju. Železnica, ki vodi mimo poslopja na visokih mostovih, je razrušena. Kakih 150 oseb je baje zgubilo življenje.

LONDON 30. (K. B.) Druga brzjavka poslovnice Reuter iz New-Yorka pravi, da se je vsem uslužbencem tovarne Tarrant, razven enega, posrečilo, da so se rešili. Prva eksplozija se je pripetila pet minut potem, ko je nastal ogenj.

NEW-YORK 30. (K. B.) Da-si trdi ravnateljstvo tovarne Tarrant in dr., da so

se rešili razven enega vsi uslužbenci, trdijo večerni listi, da znaša število ubitih in ranjenih oseb 100—200. V neki sosedni ulici je bilo ranjenih mnogo oseb s steklom in opeko, ki je padala z višine. Kakih 40 oseb so spravili v bolnišnico. Ena je že umrla. Škodo, ki jo je povzročila eksplozija, cenijo na poldrugi milijon dolarjev.

Strašen potres v Venezueli.

CARACAS 29. (K. B.) Včeraj dopoldne je bil tñkaj strašen potres, ki je povzročil znatno škodo. 30 oseb je ostalo mrtvih, mnogo je ranjenih. Predsednik republike, ki je skočil skozi okno, da bi se rešil, si je zlomil nogo.

CARACAS 29. (K. B.) Glasom vesti iz notranjosti je segal včerajšnji potres do andskega gorovja.

Velik požar v Amoyu.

NEW YORK 29. (K. B.) Brzjavka lista »Evening Journal« javlja, da je v Amoyu zgorelo 150 trgovin v bližini angleške in ameriške naselbine. Izkreali so angleške, ameriške in japonske mornarje, da bi pogasili ogenj, ki še razsaja.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 30. (K. B.) Ko so prostovoljci, ki so se vrnili iz južne Afrike, šli skozi mesto, je navstala taka gneča, da je bilo v isti 40 oseb ubitih in kakih 140 ranjenih.

Vstaja na Kitajskem.

BEROLIN 29. (K. B.) Wolff javlja: Guverner v Kiaočau brzjavlja: Vas Keluan, ki je bila dne 23. t. m. oropana, je bila središče ustaje v okraju Haun. Da se je vzelo to vas, je dobro uplivalo na ostalo prebivalstvo; isto izroča orožje. Brzkone nastopi zopet mir ter bo mogoče nadaljevati delo na železnici.

BEROLIN 25. (K. B.) Wolff javlja: Japonska vlada je predlagala velesilam, naj bi ministerstva istih razpravljale in pogajanje o kitajskih spornih stvareh izročila pred vsem poslanikom v Peking. Nemška vlada je pritrdila temu predlogu.

BRUSELJ 13. (K. B.) »Patriot« javlja, da na pristojnem mestu ne vedo ničesar o vesti, ki jo je prinesel »Messenger de Bruxelles«, da bi namreč Belgija nameravala poseči v kitajske stvari ter se udeležiti na sestavi mednarodnega orožništva.

PARIZ 30. (K. B.) »Havas« javlja iz Pekinga: Li-hung-Čang je obvestil poslaništva, da se je Yushien zastrupil.

WASHINGTON 29. (K. B.) »Reuter« javlja: Državni tajnik Hay je včeraj popoldne odposlal odgovor Zjedinjenih držav na noti nemške in angleške vlade glede nemško-angleške pogodbe. Odgovor objavijo še-le, kedar se isti izroči v Berlinu in Londonu.

PARIZ 30. (K. B.) »Havas« javlja iz Pekinga: Poslaniki so nadaljevali posvetovanje v dosge sporazumljenja o pogojih, katere je staviti Kitaju. Za podlago posvetovanj so načeloma sprejeli francoske predloge. — Avstro-ogrski poslanik je prispel semkaj.

Stotnija Francoskih čet, ki je bila iz Pekinga poslana en dan hoda daleč proti zapadu, da očisti deželo sovražnika, javlja, da so jo bokserji nadlegovali, da je ubila 8 bokserjev, enega ujela ter zaplenila eno mitrelezo. Kolona mednarodnih čet, ki je odšla iz Pekinga v Paotingfu, se vrne ter očisti ustave vse vasi ob potu. Vaščane hoče kaznovati ter jim vzeti in uničiti orožje.

LONDON 30. (K. B.) Listu »Daily News« javljajo iz Shangaia: Kitajski listi poročajo, da pogajanje radi miru lepo napreduje. Navajajo celo že pogoje za mir, ki baje obsegajo: Odškodnino v znesku 400 milijonov taelov, upravljanje pomorske carine in likinskih davkov po inozemskih, dosmrtno ječo za prince Tuana, povrnitev cesarja v Peking s stalno inozemsko stražo, neomejena pravica prebivanja za inozemce in prepoved nakupovanja orožja od strani Kitajske. — Li-Hung-Čang je baje izjavil, da je te pogoje možno sprejeti.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 27. oktobra 1900
(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago: Kava: Tudi prošlega tedna se je v Santos pripeljalo mnogo novega blaga, vsega 350.000 vreč kave, ker je pa znašal izvoz približno ravno toliko, se zaloga v Santosu ni pomnožila. Ukrcalo se je 110.000 vreč za severno Ameriko, 40.000 vreč za Hamburg, 8000 vreč za

Trst in 32.000 vreč za ostalo Evropo. Na terminskih trgih so cene nekoliko padle ter je Brazil popustil v svojih zahtevah za en shilling. Naš trg je bil medel, malo prometa o cenah, ugodnih za kupce. Proti koncu tedna se je položaj nekoliko zboljšal. — S trga je bilo vzeti: 500 vreč kave Santos od navadne do fine po 45 do 56 kron za 50 kg. — Na skladiščih se nahaja 14.107 q kave. — Dovoz je znašal od 19. do 25. okt.: razne proizvode 4315 več kave.

Poper: Po mnogem kolebanju cen na terminskih trgih je postal položaj trden ter je pričakovati, da se še zboljša. Prodajalci se držijo svojih zahtev. Cene so bile naslednje:

poper	Singapore	K. 76.—
„	Tellicherry	„ 75.—
„	Batavia	„ 70.—
„	Penang C	„ 70.—
„	Penang D	„ 68.—

Cassia lignea: Trg vedno trden. Povpraševanje konsumentov zelo dobro. Izbrano blago je veljalo kron 56.—, novi »Standard« kron 52.—.

Piment: Položaj vedno medel. Prodajalci so pripravljeni popustiti nekoliko od cene, ki znaša sedaj 38 kron. To velja samo za prodajo na drobno.

Klinčki: Na najvažnejših trgih položaj nespremenjen. Tukaj se še vedno ponujajo po 48 K.

Sladkor. Ves teden je bil položaj miren na najvažnejših trgih, kakor tudi pri nas. Prometa je bilo, z ozirom na dobo, malo ter so cene zopet nekoliko padale.

Zaključili smo o naslednjih cenah:

Za gotovo prevozno blago, voznine prosto v Trstu s škontom 2%:

Centrifugalni pilé	27 1/2—28 K
Melis-pilé	28 — 28 1/2 „
Concassé	28 — 28 1/2 „
V soleh po 1.80 do 2 kg.	30 — 31 — „
in 50 kg.	30 1/2—31 — „

Za naročbe november-marej:

Centrifugalni pilé	27 1/4—27 3/4 K
Melis	27 1/2—27 3/4 K

Iz notranjosti je došlo od 19. do 25. t. m. po železnicah: 32.300 q proti 51.300 q v isti dobi lani. — Zaloga je znašala dne 24. oktobra: 63.200 q, od katerih je bilo na skladiščih 62.694 q (proti 18.300 in 16.085 v isti dobi lani).

Žito: Ker ni bilo mnogo blaga v zalogi, ni bilo nobene kupčije. Cene se niso spreminile. Zaloga znaša: 521 q pšenice (321 q na skladiščih) 1844 q turščice (1644 q na skladiščih) in 300 q ovsu.

Bombaž: Trg medel, brez kupčije, ker ni zalogo.

Moka: Brez kupčije; cene so nekoliko padle.

Juzno sadje: Agrume: Trg medel, promet neznan.

Levantinsko sadje: Trg zelo miren, skoro nobenega prometa.

Les: Trg miren o neznatnem prometu; cene se niso spremenile.

60.000 kron znaša glavni dobitnik invalidne loterije, kateri se izplača z 20% odbitkom v gotovini. — Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da b. srečunkje dne 10 novembra 1900.

Gluhost. Neka bogata gospa, ki je ozdravila od gluhosti in šumenja v ušesih s pomočjo uspešnega bobnila dr. Nicholsona, je darovala njegovemu zavodu 75.000 gld. z namenom, da gluhi in nepremožni ljudje vdo-bijo brezplačno taka bobnila. Pisma naj se naslovijo: St. 4660, zavod Nicholson »Longcotte, Gunnersburg, London. W.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Vabilo

na občni zbor »Kraškega vinorejskega društva v Tomaju« dne 11. novembra t. l. ob 3. uri pop. s sledečim vspešnim :

1. Nagovor začasnega predsednika ;
2. Poročilo tajnika in blagajnika ;
3. Volitev novega predsednika ;
4. Premenitev § 42. zadr. pravil ;
5. Predlogi in nasveti glede oskrbovanja društvenega vinograda in na-prave nove društvene kleti.

Tomaj, 25. oktobra 1900.

ODBOR.

Slovenka,

izvrstna likarica za perilo se priporoča za delo na svojem domu ali v družinah. Podrobneje se izve v našem upravnistvu.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semenjska ul. št. 1., I. nadstr.

Obreštuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družnih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vključbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadružnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obreštujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom poloznic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obreštujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastavo po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 3/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovih avstrijske valjave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec Sibinj, Inomosto, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomen, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

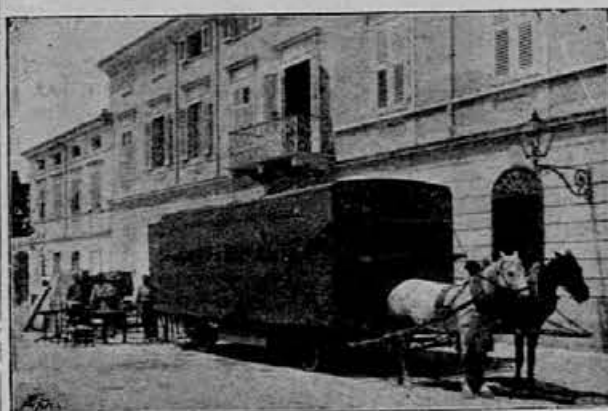
Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali Seberni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Spedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici v ulici Morelli št. 12.

se toplo priporoča Slovincem v mestu in na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje.

Nov zaprt voz za prevažanje.

Dostavljanje nepoškodovanega blaga se zagotavlja

One naše gosp. kupce ki pošiljajo po blagó z vozom, prosimo naj opozorijo voznike

da smo se preselili v ulico **Commerciale št. 3** (v bližini dobro poznane kavarne **Fabris.**)

J. PIPAN & C.o

Zaloga kave, riža in olja.

Novo tržaško pogrebno podjetje

L. Mozetič

vodja: L. Montanelli

Via Torrente (Ponte della Fabbra)

Izbor bisernih in porcelanastih in nagrobnih vencev, trakov, črk, spominov itd.

PASTIGLIE PROTI PRENDINI

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Škatljica stane 60 stotink.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia 8

si usoja naznanja slavnemu občinstvu, da je prejel velik izbor

nagrobnih vencev

bisernih, pletenih z bakreno žico, kakor tudi kovinskih s porcelanastimi cveticami. Venci s trakovi in napis za pogrebe, velika zaloga predmetov za pogrebe za odrasle in otroke. — Cene brez vsake konkurence.

Vinopivcem !

Podpisani točim v svoji gostilni »Buoni Amici« na Belvederju črno vino po 40 nvč., belo po 44 nvč., in držim dobro kuhinjo. Vino oddajam tudi v rodbine v maožinah od 10 litrov naprej po 36 nvč., v sodčeh pa po dogovoru.

Ivan Fernetič.

Pekarna

„Pri domači pekci z Grete“

se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst. Priporoča svojim rojakom v mestu in posebnost svojim starim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dodeljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglaš za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptnih obrokih. Najmanjša objava 30 nvč.

V Trstu.

Inženjer Živic se priporoča svojim rojakom želez, da ne bi nosili dobičkov našim nasprotnikom, kateri nas hočejo uničiti.

Prosi torej obrniti se za nakup strojev in tehničnih predmetov do njegove, stare, poštene, slovenske trdke.

Schivitz e Compⁱ, Trst ulica Zonta št. 5. pri novem sv. Antonu.

Krojač.

Anton Jerič, krojač v ulici Torrente št. 34, I n, se priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno pa častitljivi duhovščini.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8. Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Potočnik Fran ima gostilno v ulici Ireneo št. 2, toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzle jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso) filijalka ulica Riborgo 15. ima veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zalogo vsakovrstnih tort, krokanov, konfetov, raznovrstnih sladčič v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih likerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan večkrat pečen fin in navađen kruh se razpošilja po pogodbi in naročilo franko na dom in trgovcem v razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20. pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovincem. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12. priporoča svojo dobro preiskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in zaloga zaznovrstnega pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence. Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla »svoji k svojim.« Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12 (zadej c. kr. deželne sodnje.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico in izdelovalnico vsakovrstnega pohištva in popraviljenje istega po cenah ki zadovolje gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča. Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljiv krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n. ima izborni zalogo vsakovrste blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cerkvenim oskrbnistvom ter slavnemu občinstvu.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del. **Anton Breščak**, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto 3 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. **Eskomt merita** na blagovne, **Borzna naročila.**

Martin Marc

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svojo gostilno

„All'antica lavandaia“

ulica Industria št. 39. pri Sv. Jakobu ;

toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Koslerjevo pivo. Izvrstna kuhinja, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili.

„Gospodarsko društvo“ na Kontovelu odpre jutri v nedeljo

svojo krčmo

Točilo bo najboljša domača vina.

Kuhinja bo tudi prav dobra!

Pridite se prepričati da je res!

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Vojaških invalidov velika

zlata in srebrna loterija

Glavni dobitek: **60.000 KRON**

v gotovini z 20% odbitkom.

INVALIDNE SREČKE PO 1 KRONO

PRIPOROČAJO: Josip Bolaffio, Mandl & C.ie, Mercurio Triestino, Ign. Neumann, Henrik Schieffmann.

Zadnji mesec

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkvalitetnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

varovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.